

готовими брати довгострокові кредити та інвестувати їх через загальну економічну невизначеність, не прогнозоване зростання курсу валюти, а банки не готові надавати кредити у докризових обсягах, зважаючи на кредитний ризик.

Необхідність зниження інфляції до цільових рівнів зумовлює проведення НБУ відповідної грошово-кредитної політики у 2019 році. Національний банк поступово пом'якшуватиме монетарну політику, знижуючи облікову ставку, у разі стійкого зниження базової інфляції, сприяючи таким чином економічному зростанню.

Література.

1. Закон України «Про Національний банк України» від 20.05.99, № 679-ХІV [Електронний ресурс]– Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14>

2. Офіційний сайт НБУ. Облікова ставка [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=53647

3. Рівень інфляції [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://index.minfin.com.ua/economy/index/inflation/>

ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ОПОДАТКУВАННЯ САНАТОРНО-КУРОРТНИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ

Демчук Н.І., д.е.н, професор,

Безугла Л.С., к.н.держ.упр, доцент,

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Правовим та соціально-економічним підґрунтям, на якому базується надання послуг санаторно-курортними підприємствами в Україні, є Закон України «Про курорти» від 5.10.2000 р. (зі змінами та доповненнями). Згідно Закону України «Про курорти», «Санаторно-курортні заклади - це заклади охорони здоров'я, що розташовані на територіях курортів і забезпечують надання громадянам послуг лікувального, профілактичного та реабілітаційного характеру з використанням природних лікувальних ресурсів» [1].

Одним із ключових факторів, які впливають на розвиток

ринку санаторно-курортних послуг є фінансове забезпечення підприємств, яке ґрунтується на основі різноманітних джерел і факторів формування, розподілу і використання грошових коштів.

До основних джерел фінансового забезпечення санаторно-курортних підприємств відносять: кошти державного і місцевих бюджетів; кошти Фонду соціального страхування; благодійні внески; кошти від продажу путівок юридичним і фізичним особам; кошти власників санаторно-курортних підприємств; залучені кошти у вигляді кредитів та різноманітних позик; кредиторську заборгованість за товари, послуги, роботи; кредиторську заборгованість за розрахунками; інші джерела фінансового забезпечення.

Найпоширенішим видом фінансового забезпечення діяльності санаторно-курортних підприємств в Україні є кошти державного і місцевого бюджетів, оскільки основна частина цих підприємств знаходиться у власності держави або місцевих громад. Підприємства, які знаходяться у приватній власності фінансуються за рахунок виключно власних або залучених фінансових ресурсів. Тому важливим аспектом функціонування підприємств, які здійснюють надання санаторно-курортних послуг, є отримання прибутку.

Для забезпечення прибутковості діяльності санаторно-курортних підприємств доцільно здійснювати аналіз ринку курортних послуг, розширювати їх наявний сегмент та запроваджувати зважену цінову політику для ефективнішого залучення споживачів.

Значною складовою результативного функціонування та розвитку ринку санаторно-курортних послуг є залучення інвестицій для розбудови курортних комплексів. Як зазначає Мігущенко Ю. В., «ефективність функціонування курортних комплексів та ринку санаторно-курортних послуг щільно пов'язана з реалізацією крупних комплексних інвестиційних проектів. Такі проекти стосуються спортивної, розважальної, лікувально-оздоровчої, конгресної бази курорту, зокрема, побудови нових басейнів, тенісних кортів, розважальних комплексів, ресторанів, оздоровчих центрів, конгрес-холів» [2].

Не зважаючи на інвестиційну привабливість підприємств

ринку санаторно-курортних послуг України, обсяг інвестування в цю галузь є недостатнім. Основними джерелами інвестування на даний час виступають кошти, які виділяє держава для державних закладів та фінансові ресурси власників приватних підприємств. Однак для збільшення рівня інвестицій в розвиток підприємств ринку санаторно-курортних послуг необхідно розробити і запровадити заходи щодо залучення крупних інвесторів та приватного капіталу. Такими заходами повинні стати:

- розробка та презентація програм для інвесторів щодо потенційних можливостей розвитку підприємств ринку;
- здійснення прозорої процедури відбору інвесторів та надання гарантій ефективності використання інвестиційних коштів;
- проведення державними органами влади ефективного процесу регулювання діяльності підприємств на ринку санаторно-курортних послуг.

При регулюванні функціонування ринку санаторно-курортних послуг в Україні вагоме значення має оподаткування. Податкове регулювання підприємств ринку санаторно-курортних послуг пов'язане із вилученням частини підприємницького прибутку в бюджет. У зв'язку з цим держава привласнює частину прибутку, застосовуючи наступні напрями їх вилучення: сплата майнових податків, зокрема внесення податку за землю, рентних платежів; внесення суб'єктами господарювання податку на прибуток до бюджету; сплата туристичного збору у відповідності зі ст. 268 Податкового кодексу України. Туристичний збір - це місцевий податок, який надходить до бюджету міста. Платниками туристичного збору є громадяни України, іноземці, а також особи без громадянства, які прибувають на територію адміністративно-територіальної одиниці, на якій діє рішення міської ради про встановлення туристичного збору, і отримують послуги з тимчасового проживання (ночівлі) із зобов'язанням залишити заклад в чітко визначений термін.

Також діяльність санаторно-курортних підприємств пов'язана з використанням природно-рекреаційних ресурсів – складової національного багатства – надр України. Сучасне

податкове регулювання їх використання здійснюється через застосування загальнодержавного обов'язкового платежу, що має рентний характер, – плати за користування надрами [3].

При залученні інвестицій на ринок санаторно-курортних підприємств держава може використовувати метод податкового стимулювання, який включає: зменшення податкового навантаження; повне звільнення від податків протягом певного періоду часу; відстрочення строку погашення податкових зобов'язань.

Література.

1. Про курорти : Закон України від 05.10.2000 р. №2026-III.
URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2026-14>

2. Воробйов Ю.М. Фінансове забезпечення розвитку санаторно-курортних закладів. *Науковий вісник: Фінанси, банки, інвестиції*. 2012. №3. С. 47.

3. Гуменюк В.В. Тенденції податкового регулювання ринку санаторно-курортних послуг в Україні. *Економіка розвитку*. 2014. № 3. С. 18-24.

БЕЗГОТІВКОВІ РОЗРАХУНКИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ В УКРАЇНІ

*Єрмолаєва М. В., к.е.н., доцент,
Морозов Є. О., студент,
Полтавська державна аграрна академія*

Протягом дня громадяни здійснюють безліч розрахунків у закладах торгівлі, на ринку, сплачують податки та здійснюють платежі за роботи та послуги, виконують інші операції, пов'язані із перерахуванням грошових коштів. Частина таких розрахунків відбувається у готівковій формі, частина – у безготівковій.

При здійсненні розрахунків громадянам слід враховувати вимоги Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні № 148 від 27.12.2017 р. Здається, що Положення № 148 має відношення виключно для проведення комерційних розрахунків, але громадянам потрібно пам'ятати, що відповідно до п. 7 Положення № 148 вони можуть розрахуватися готівкою з